

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Judovska popačenost.

VIII.

Ker mislimo, da bi se z novim zakonom, kateri bi imel ščititi poštenega trgovca in obrtnika pred sleparskim konkurentom, dalo uvesti novo življenje v obrtniške kroge, zato bi bilo le želeli, da se obrtniki in njih zadruga zdušno poprimejo dela in da se s primernimi peticijami obrnejo do svojih poslancev in do merodavnih činiteljev, kajti, ako bodo roke križem držali in nič ne storili za zboljšanje svojega stanu, ne bodo izginile neznosne razmere.

Toda sredstva, ki smo jih naveli do zdaj, nezadostna so, in treba bode tudi misliti na druge strani, s katerih preti opasnost obrtnikom. V prvi vrsti treba nam je strožjega obdačevanja in strožjega konkurznega reda.

Ako govorimo ob obdačevanju, ne misli nikdo, da želimo povečati davke. Davki v obče tlačijo že preveč vsakega malega trgovca in obrtnika, ki težko nosita davčno breme. Ne želimo torej ne mi, ne obrtniki, da jim se to breme še poveča, pač pa želimo od srca, da se davki pravičneje porazdelé.

Uverjeni smo, da vendar ni prav, da mali obrtnik n. pr. plačuje večkrat tolike davke, ki neso v nobenem razmerju z davki večjih podjetij. Vprašajmo domače obrtnike, ki se borijo z obstojem in živé tako rekoč ob zaslužku od danes do jutri, in vprašajmo tvorničarje, ki delajo z večjimi silami in vendar neso razmerno obremenjeni.

Znana čevljarska tvornica v Mödlingu pri Dunaji, o kateri se je zadnji čas mnogo pisalo, znatno je oškodovala čevljarje, a državi razmerno malo koristila. Ako vzamemo, da je rečena tvornica imela le 400 čevljarjev, kateri so delali za njo — gotovo jih je imela več — in 10 podružnic, v katerih se je prodajalo nje čevljarsko blago, vidimo, da je ta tvornica zastopala 200 čevljarskih mojstrov, torej 200 davkoplačevalcev, kateri bi plačevali po 5 gld. davka. In ako vzamemo, da je 10 podružnic te čevljarske tvornice bilo toliko, kolikor 10 malih trgovcev, katerih bi vsak plačeval po 21 gld.

davka od trgovine, potem bi država od teh 200 čevljarskih mojstrov in od 10 trgovcev dobivala na leto 1210 gld. davčnih dohodkov. In vendar je lastnik te tvornice plačeval do danes le 210 gld.

Mi smo zategadelj uzeli za uzgled čevljarsko tvornico v Mödlingu, ker jo gotovo naši obrtni in trgovski krogi poznajo iz procesa, kateri je spravljen na dan to judovsko sleparksko podjetje, katero je uničevalo malega obrtnika, a oškodovalo tudi državo.

Država mora ščititi malega obrtnika in državi moralo bi biti ljubše 200 čevljarjev in 10 malih trgovcev, nego jeden jedini podjetnik Fränkl s svojo čevljarsko tvornico v Mödlingu. Blaginja rečenih čevljarjev več je vredna za celokupnost, nego jedna jedina osoba. Zgoditi bi se tudi utegnilo, da bi rečena čevljarska tvornica propala — nobeno podjetje ne stoji toli trdno, da ne bi moglo propasti — a zgoditi se vendar ne bi moglo, da bi 200 čevljarjev in 21 trgovcev h krati propalo.

Država ima torej od posamičnikov večje zagotovilo, večjo korist od malih obrtnikov, ki s svojo obitelji poleg davkov dajejo državi mnogo srečnih državljanov, mnogo vojakov in uradnikov. Ta korist, mislimo, da je tolika, da se ž njo niti primerjati ne da korist, katero ima država od velikega podjetnika. Mali obrtnik, to je srednji stan, cvetoče meščanstvo, prava je in zdrava podstava državnemu organizmu.

Zdaj pa je vprašanje, kdo naj odkazuje davke, kdo jih naj določuje? To je danes posel davčnih uradnikov. Trгоvec in obrtnik ve, kako je s to gospodo opasno češnje zobati, in Bog ne daj, da bi mi hoteli davčnim uradom kaj očitati. Mi le mislimo, da davčni uradniki, kateri ne živé v trgovskih in obrtniških krogih, nimajo in ne morejo imeti pravega merila za trgovske in obrtne odnose. Tvorničar mora včasih prodajati blago z malim dobičkom, mali trgovec pa z večjim. Uvaževati je tudi treba, kake troške ima kdo, ali tvorničar izvaža blago itd.; vse to treba v poštev jemati in o tem morejo odločevati le tisti, katerim so razmere znane, torej obrtniki sami, njih zadruga.

Potem takem bilo bi prav in pravično, da bi

se davčna oblastva obračala do zadrug, katere naj bi si v ta namen volile poseben odbor. Ta odbor moral bi se sniti ter se posvetovati; moral bi tudi pozvati tistega obrtnika, katerega misli davčno oblastvo obdačiti in konečno moral bi predlagati visokost davka. Ta odbor imel bi tudi do neke meje pravico uveriti se o resnici na lici mesta in zato bi tudi davčno oblastvo moralo njega izjave bolj uvaževati, nego se danes dogaja. Napačno je in celo nepravično je, da kdo sodi o razmerah obrtnika, ki ga niti ne pozna, kar se žal čisto dogaja in o čemer so se nedavno britko pritožili gorenjski trgovci in obrtniki v posebni peticiji, s katero so se po trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani obrnili do merodavnih činiteljev in katera je bila tudi priobčena v našem listu. Ta peticija jasno govori, kako včasih kak zaupni mož nevestno in po svoji samovolji sodi o dohodkih obrtnika. Zategadelj je pač želeli, da se ta posel izroči zadrugam, katere bi imele paziti na to, da bi se davki nakladali enakomerno, da bi torej veliki in mali obrtnik nosil enakomerna bremena.

Ta ustanova imela bi še drugo dobro stran. Ker bi zadrugni udje imeli pravico izjavljati se o tem, komu naj se odtegne pravica obrtovanja in v koliki meri naj se prisodi komu davek, vzbudilo bi se večje zanimanje za skupne koristi zadrug, kajti v zadrugah, do zdaj ustanovljenih, vse je mrtvo in mlačno. Utegnili bi torej oživiti one prisilne zadruge, ki so sad novega obrtnega reda.

Mej pomočki za zboljšanje trgovcev in obrtnikov imenovali smo tudi strožji konkurzni zakon.

Podjetja in njih podružnice množijo se danes, kakor gobe po dežji. Ljudje hočejo hitro bogateti, kredita je dovolj, skupijo kreditovano blago, potem pa napovedajo konkurz. Konkurzni red ščiti kridatarja, kjer le more, tako da ne on, nego upniki čisto radi zaprečijo konkurz. Ustvariti bi se moral strog konkurzen zakon za tiste, ki ustavijo plačila. Vsak jurist bode priznal, da ni pravično, da se sleparkski kridatarji kaznujejo le s kaznijo od 2 do 6 tednov zapor, ampak da bi se

LISTEK

Pretepin.

(Ruski spisal J. S. Turgenjev, preložil Iv. Gornik.)

V.

(Dalje.)

Kdaj torej? Kje?

Maša dihala je hitro in nejednako.

— Jutri ... zvečer. Ali poznate gozdič nad Dolгим Logom? ...

— Za mlinom?

Maša je prikimala.

— O kateri uri?

— Čakajte ...

Več ni mogla povedati, glas jo je ostavil ... obledela je in se opetekala iz sobe.

Za četrt ure spremil je g. Perekatov s svojstveno mu ljubeznivostjo Lučkova v sprednjo sobo, iskreno stisnil mu roko in ga prosil „ne jih pozabiti“, potem opomnil je odpustivši gosta resno strežaju, da bi ne bilo slabo, ako bi ostrigel — in ne čakaje odgovora s skrbnim izrazom na obrazu vrnil se v svojo sobo, sedel z istim skrbnim izrazom na divan in takoj nedolžno zaspal.

— Nekako blede si danes, rekla je Nenila

Makarjevna svoji hčeri na večer istega dne. — Ali si zdrava?

— Zdrava, mamica.

Nenila Makarjevna popravila ji je lasce na tilniku.

— Jako blede si; pogledi mene, nadaljevala je z ono materinsko skrbjo, v kateri se vendar čuje roditeljska oblast: — no, tudi tvoje oči neso vesele. Ti nesi zdrava, Maša.

— Glava me nekoliko boli, rekla je Maša, da bi se na kak način izgovorila.

— No glej, vedela sem. — Nenila Makarjevna požila je dlan na Mašino čelo: — vendar ti ni vroča.

Maša se je sklonila in pobrala s tal neko nitko.

Roke Nenile Makarjevne legle so tiho okrog vitkega stasa Mašinega.

— Vedeš se, kakor bi mi hotela nekaj povedati, rekla je laskavo ne razklenivši rok.

Maša vzdrlhela je v notranjosti.

— Jaz? ne, mamica.

Hipna zadrega Maše ni ušla roditeljičemu pogledu.

— O da hočeš ... Le pomisli!

— A Maša se je zavedela in mesto odgovora poljubila je s smehom materino roko.

— In res mi nemaš ničesar povedati?

— No, res da, ničesar.

— Verujem ti, rekla je Nenila Makarjevna po kratkem molku. — Vem, da mi ničesar ne skrivaš ... Ali ni res?

— Res, mamica.

— Maša ni mogla, da ne bi nekoliko zardela.

— In prav delaš. Pregrešno bi bilo od tebe, ako bi mi kaj prikrivala ... Saj veš, kako te ljubim Maša.

— O, da, mamica!

In Maša stisnila se je k njej.

— No, dosti, dovolj. (Nenila Makarjevna stopila je po sobi sem ter tja). No, povej mi, nadaljevala je z glasom človeka, ki čuti, da nema njegovo vprašanje nikakega sosebnega pomena: o čem si danes govorila z Avdžem Ivanovičem?

— Z Avdžem Ivanovičem? ponovila je mirno Maša. — Tako, o vsem ...

— Kaj, ali ti ugaja?

— Kako pa, ugaja.

— In pomniš, kako si želela seznaniti se z njim, kako si se vznemirjala? ...

Maša se je odvrnila in zasmejala.

— Kako čuden je! opomnila je dobrodušno Nenila Makarjevna.

taki sleparji, katerim se po zdanjem konkurznem redu ne more do živega, morali kaznovati z dolgotrajnim zaporom, kajti mi kaznujemo danes tatu iz navade, kateri ukrade kako stvar v vrednosti 6 gld., z več leti, a sleparja iz navade z malo tedni.

To so pomočki, pravičnejše obdačenje, zakon proti sleparsi konkurenciji in konkurzni zakon, s katerim bi se dal povzdigniti srednji stan; to so pomočki, s katerim bi tudi naš narod v narodnem oziru dosegel večji uspeh. —st—

Poročilo ob enketi za upeljavo delavskih zbornic na Dunaji.

(Dalje.)

Po teh opazkah, katere so bile potrebne, da se nadaljna stvar umeje, preidem k ekspertizi.

Predsedoval je poslanec Adamek. Navzočni so bili člani odbora in tudi nekaj družih poslancev in zastopnik ministerstva. Pri prvi seji bila sta tudi poslanca Šuklje in Schwegel. Dohajali so pa na kratek čas tudi drugi poslanci mej njimi knez Lichtenstein, grof Belcredi, Vošnjak itd.

Vsak veščak dobil je k jednemu vprašanju le jedenkrat besedo. Vnanji veščaki govorili so vse skozi stvarno in kratko na vprašanje; — socialni demokrati pa so upletali v dolžih govorih različne odnose, ki niso bili v nikaki zvezi s predmetom. To je bilo tudi uzrok, da nas je predsednik vedno opominjal, naj svoje mnenje na kratko izrazimo, kar smo morali tudi storiti sicer bi bili še osem dnij na Dunaji.

K prvemu vprašanju dobil sem prvi besedo. Ker svojega odgovora nesem zapisal, mogoče mi je le jedro svojega govora podati, istotako bodem to storil pri drugih govornikih.

Izjavil sem, da ne morem pritrditi, da bi dobil po predloženem načrtu delavski stan v obče pravi in zaželeni zastop, kajti poleg pomočnikov (Hilfsarbeiter), ki dobijo v zmislu načrta volilno pravico za zbornice, ostaja ogromno število ljudij, kateri se morajo delavskemu stanu prištevati, ne da bi bili pomočniki, zmislu tega zakona.

Mej te štejem kmetiške delavce in težake in najmanjše kočarje, osebe, ki se pečajo s hišno industrijo in samostalne rokodelce, ki plačujejo najnižji davek. Ker ta del delavskega stanu nema svojega zastopa v obrtnih zbornicah, ostal bi torej na ceditu.

Slovenski obrtniški stan pa nema niti po svoji zbornici stanovskega zastopa, ker ta nema pravice voliti svojega zastopnika v državni zbor.

Po mojem mnenju bi bila le upeljava občne volilne pravice, če prav omejene, jedini pravi in najboljši zastop interesov delavskega ljudstva, in uspešnejši, nego vsaki drugi jednostranski poskus. Le po občni volilni pravici izvoljene zastopnike moram imenovati ljudske zastopnike, in le tem bi bilo mogoče, uvesti socialno zakonodajo v zmislu pravih potreb delavskega ljudstva.

Zastop pomočnikov bil bi jednostransk, kakor

Maša hotela se je potegniti za Lučkova, a ugriznila se je v jezik.

— Da, res, rekla je precej malomarno: — čudak je, a v vsem dober človek!

— O, dà! — Kaj da Fedor Fedorovič ni prišel?

— Gotovo je bolan. Ah, dà! baš prav: Fedor Fedorovič hotel mi je podariti psička... Ali mi dovoliš?

— Kaj? da vsprejmeš njegov dar?

— Dà!

— Seveda.

— Hvala ti, rekla je Maša: — hvala ti!

Nenila Makarjeva prišla je do dverij, a na jedenkrat se je vrnila.

— Ali pomniš svojo obljubo, Maša?

— Katero?

— Da mi poveš, kadar se zalubiš?

— Pomnim.

— No, kaj je? ... Ali je še čas? (Maša zasmejala se je zvonko.) Poglej mi v oči!

Maša ozrla se je jasno in smelo v svojo mater. „Ne more biti!“ mislila je Nenila Makarjeva in se pomirila. — „Kako bi me mogla varati! ... In iz česa sem sklepala? ... Saj je še popoln otrok ...“

Odšla je.

„In greh je to“, mislila je Maša.

(Dalje prih.)

je sedanji zastop ljudstva, in bi prouzročil nove in brezuspešne borbe.

Ne morem torej reči, da bi bile te zbornice pravilni zastop delavskega stanu v obče.

Pomočnikom bi pač koristile, a le tedaj, če se jim dá pravica voliti zastopnike v državni zbor; brez te pravice pa zbornic niti za pomočnike ne morem priporočati. Za posvetovanje in za prošnje imamo pač dovolj naprav; v zadrugah, društvih in zborskih. Posvetujemo in peticioniramo lahko tudi brez zbornic.

Temu namenu zadostovale bi bile zadruge; a izpeljava tega zakona bila je taka, da jih vsaj pri nas danes nihče ne mara. Obrtnik zato ne, ker je obupal in nič več ne pričakuje, pomočniki pa zato, ker se jim drugi poti boljši zde, nego združna organizacija. Zatem govoril je g. Gehrke ter razvijal program denasnih socialnih demokratov. Rekel je, da vsprejmejo zbornice, če se načrt zakona predrugači v njihovem zmislu, da dobijo odločilno pravico v vseh stvareh delavskega osobja; a da zahtevajo prej in slej občno neomejeno volilno pravico. Obrtni stan ni več v poštev jemati, kajti kmalu ga ne bode več, in potem bode tudi razlik, kakeršnih sem jaz omenjal, konec. Idejal te stranke je, kakor sem iz dolžega govora posnel, da se prej ko mogoče uniči srednji stan, zategadel mora delavska stranka podpirati velike kapitaliste v enakem smotru; posebno pa zato, ker ima „bourgeoisija“ omiko ljudstva na svojem praporu; dočim so vse misli, naperjene na zaščito srednjega stanu, reakcionarne.

Vsi delavci, ki neso v soglasju z njimi, ne razumejo svojega stališča in se le za nos vodijo. On, in tudi vsi drugi govorniki te stranke, katerih posebej ne bodem omenjal, ker so jedno in isto govorili, stavili so take zahteve, po katerih bi bili gospodarji v vseh obrtnih in čim neizvršljivejši program so objavljali, tem bolj pritrdjevali so jim liberalni poslanci tega odbora, kajti dobro so vedeli, da spravijo s tem le večino v zadrego, in da se jim je tem manj bati izvršitve, čim radikalnejše terjatve se bodo stavile.

Vnanji veščaki izrekli so se pod različnimi pogoji za zbornice, a zahtevajoč, da se jim da pravica voliti za državni zbor lastne zastopnike. Poudarjali pa so vsi potrebo upeljave občne volilne pravice.

V tem poslednjem razlikuje se krščansko-socialna stranka od nas vseh, da ne zahteva občne volilne pravice. Zastop delavcev po zbornicah odobruje, a terja tudi, da se da malim samostalnim rokodelcem, katere želi v interesu pomočniškega stanu ohraniti, — stanovski zastop kakeršnega jim manjka. Upeljati bi se morale torej še rokodelske in kmetiške zbornice, da bi vsi delavski stanovi svoj zastop dobili. Če se le pomočniki organizujejo kot stan nasproti posestnikom, bode socialni razdor še večji, in pomočniki pri bišni industriji in drugi služniki ostali bi brez zastopa. Ta stranka tudi želi razliko mej izučenim rokodelcem in dninarjem. Najboljši zastop za prve, našel bi se v upeljavi starodavnih zadrug, ki so bile nekdanji najboljši zaščit rokodelstev in srednjega stanu.

Nameravana institucija ni prava. Uničila bi rokodelsko organizacijo, ne da bi fabriškim delavcem zato korist nastala.

Zatem govoril je veščak g. Axman, načelnik društva trgovskih pomočnikov na Dunaji, kateri neso izraelskega rodu. Ta mož, ki je izvrsten govornik, obžaloval je pred vsem, da se o priliki, ko se razgovarja tako važna postava na trgovce niti mislilo ni, in le v zadnjem trenutku bil je poklican on kot jedini zastopnik tako mnogoštevilnega stanu. On zametuje načrt tega zakona, ker se ne strinja s tem da bi se spravili delavci vseh kategorij pod jeden klobuk socialnih demokratov. On pripoznava inteligenco delavcev, a trgovski pomočniki se še neso navzeli socialno-demokratskega duha, ga tudi ne trebajo, ker ta ni jedino izveličaven, in — on odločno protestuje, da bi se trgovske pomočnike spravilo v jedno vrečo pri zbornicah z družimi delavci.

Tudi se ne zadovoljuje s tem, da bi se spravili v posebno skupino, kajti opraviti ne bi mogli ničesar, ker bi bili vedno v manjšini. On pripozna potrebo zastopa trgovskim pomočnikom, a zastop hočejo imeti za se! Razkril je skrivne namene socialnih demokratov tako natančno, da si tako odločnih nasprotnikov gotovo ne želijo.

Govorilo je k prvemu vprašanju, če se ne motim vseh 25 veščakov in trebalo je dveh dolgih sej, da smo to prvo točko končali. (Dalje prih.)

Govor poslanca g. prof. Šukljeja

v seji državnega zbora dne 28. februarja 1889.

(Dalje.)

Če se opozarja na Oggersko in pravi, da kontuje ona s 300.000 hektolitri mauj, je to umevno. Saj ste lansko leto v debati o žganji sami tako poudarjali, da je kontingent oggerski nenavadno velik, naš pak prenizek. Kaj sledi iz tega? Po mojem le to, da mora biti odvzemek v Oggerski veliko večji, kakor je pri nas potreben. (Prav res! na desnici.) Govorilo se je tudi, da se bode veliko več konsumovalo.

Ste li, gospodje, popolnoma pozabili dokazov, ki ste jih uporabljali lani? Lansko leto računala je vlada tako, da je vsprejela kvantum vsega kuhanege špirta obdačenega 1.230.000 hektolitrih za našo polovico države in to po izključji špirta, o katerem se ne plačuje davek in je v porabo obrtniško. Tu se je že lani proti temu zelo govorilo in reklo, da je priklad 80 odstotkov za one žganjarije, katere se povprek ocenjuje po obsegu sodarnem premajhen. Nobeden ni rekel, da je prevelik in zlasti zastopniki Galicije in Bukovine in eksperti teh dežel zahtevali so, da se mora v Galiciji 100, da 120 % pridjati. Torej je bil ta kvantum pač itak prenizek.

Kontingent za celo državo uredil se je, ker se je vsprejelo 15 % izpadka, a trdilo se je lani in to je trdil uprav g. poslanec Jägerndorfski, da bode ta izpadek 20 do 25 % znesel, a o več ko 25 % tudi poslanec Menger ni govoril. No teh 925.000 hektolitrov vznaša ravno 25 %, kakor ga je mislil lani g. dr. Menger. Vprašam torej, kako se more očitati lehkomišljenost, če se tako kontuje, kakor je priporočal lani g. poslanec dr. Menger sam. (Prav dobro! na desni.)

Ne pozabite pa, pravim, tudi, kaj je rekel lani v isti debati Vaš najtreznejši računar.

Jaz spoštujem posebno finančno nadarjenost g. poslanca Plenerja in čudno, uprav on je lani v svojem odličnem govoru o priliki debate špiritne, govoreč o uplivu povišanega davka na ceno, zmerom le z višim davkom 45 gld. računal, kar neovržno kaže, da je on mislil, da se ne bode le dosegel kontingent 997.450 hektolitrov, temveč da bode še večji.

Odsek budgetni pa ne predlaga, da se vsprejme cel kontingent, temveč poraba, ki znaša več ko 70.000 hektolitrov manj, in vender se mu očita, da proračuna optimistično in olepšuje budget.

Drug znesek, katerega je poprijel g. poslanec dr. Menger, je oni o pivu. Priznam, da je bil donesek davka pivnega v zadnjih letih različen; a povem pa, da se je od leta 1881. vselej več dobilo, kakor se je proračunalo. To se uvidi iz končnih računov. Če tudi priznam, da je marsikaj tega, kar se je navelo proti, opravičenega, tako podražjenje hmela in ječmena itd., je treba vender pomisliti, da se bode iz dveh vzrokov použilo več piva; jednega navel je g. poslanec Menger sam, če tudi ga zameta, uzrok namreč, da se je podražilo žganje. Mislim, da se bode moglo s tem računati, in on je sigurno lani sam to storil, hoteč razdeliti mej dežele to, kar prinaša žganjarina več. Pomisliti je pa še treba, da se bode zaradi pokončevanja po filokseri veliko manj vina pridelalo, pokončevanja, katero se sedaj nenavadno širi ter tako več piva použilo. Jaz torej mislim, da se ni proračun pivnine nikakor prelahko priredil.

Jeden znesek pa se ni zavračal, če tudi ga je odsek budgetni povišal.

Odsek je namreč vsprejel pri porabnini olja mineralnega mesto števila vladnega z 3.550.000 gld., svoje večje, 3.800.000 gld., pa glejte, ta znesek ni stranka nasprotna grajala in to, kakor sem pričel, iz dobrega uzroka.

Ako hočemo ta znesek res umeti, moramo se ozreti nazaj na leto 1886., ko se je razpravljala v dvorani ona znamenita debata o petroleji. Takrat pokopala se je obrt petrolejska v Galiciji in govor nagrobni, nekrolog, govoril je s svojim dramatičnim talentom izredni poslanec Dunajskega okraja Leopoldovega, Edvard Suess. Povedal je dosta dobrega takrat in priznam, da se obrt petrolejska v Galiciji ni zaradi carinega zaprečja oživela; ali očitno je isto tako, da je ta obrt v Galiciji krepkeja ko prej in veliko več prinaša, ter je i davek pri tem znatnejši, ko prej.

V Dornovem listu „Volkswirtschaftliche Wochenschrift“ našel sem v zadnji številki več jako

zanimivih dat, katere je navel v nekem svojem predavanju spoštovani g. kolega Szepanowski.

Tu sprevidim, da je leta 1883. le 300.000 kvintal surovega olja dobilo, a do leta 1888. naraslo je do 900.000 kv. in davek pak se je povišal od 994.000 gld. na 2.009.000 gld.

Delež petroleja, ki se pridobi iz galicijskega olja surovega, povišal se je glede vsega petroleja, ki se porabi v celi Avstriji, tako: Leta 1883 znašal je ta delež 180.000 kvintal, l. 1886 370.000, l. 1888 že 540.000 m, tako, da se je povišal delež odstotin od leta 1886, ko se je uvela nova cena carine od 26% na 35%. (Čujte! čujte! desna.)

(Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 6. marca.

Na zboru **narodnostnega kluba** na Dunaji je predsednik Balík opominjal Čeha, da naj se mnogobrojno udeležje volitev za mestni občinski svet. S to udeležbo bodo si pridobili mnogo veljave. Zbor je potem naročil odboru, da naj povpraša kandidate, kateri hočejo podpirati proščno društva „Komenský“ za podporo češkejši šoli, da bodo potem Čehi vedeli, komu naj dajo glasove svoje.

V **ogerskejši** zbornici so začeli vojni zakon napadati tudi z demokratičnega stališča. Opoziciji ni prav, da bi ne mogel nikdo biti rezervni častnik, če nema vsaj 600 gld. letnih dohodkov, če je tudi dobro napravil izpit. Opozicija porabi najmanjšo stvarico proti vojnemu zakonu.

Vnanje države.

Shod radikalne stranke, ki je bil v nedeljo v Belemgradu, bil je dobro obiskan. Izvolil se je mnogobrojni agitacijski odbor, kateremu bode predsednik bivši predsednik **srbske** velike skupščine Tavšanović. Govorilo je mnogo govornikov. Stranka bode sedaj takoj začela priprave za bodoče volitve. Če bode dobila večino, bode pa vse sile napela, da spravi na krmilo ministerstvo iz svoje srede.

Knezu **bolgarskemu**, ki je 26. dne minulega meseca praznoval svoj god v Plovdivu, je došlo baje nad tisoč čestitk. V jednej teh čestitk izreka več Sofijskih meščanov željo, da bi odslovil sedanjo vlado. Knez pa najbrž ne bode ustregel tej želji, kajti prepričan je, da ga hočejo le njegovi nasprotniki premotiti, da bi odpustil Stambulova, ki je njegova najboljša opora. Ker bolgarska opozicija drugače ne more doseči svojega namena, jela se je laskati Koburžanu in hkrati črni Stambulova. Po vseh opozicijskih listih se slika Stambulovala za velicega nasprotnika kneza. Tudi ruskim listom so se poročale podobne vesti, ki so pa pred vsem imele namen, da bi sprle kneza z ministerskim predsednikom.

Turški veliki vezir je poslal makedonskemu valiju ukaz, da ne sme dovoliti nobene nove ljudske šole pa tudi ne dovoljevati, da bi se nastavljal učitelji na že obstoječih šolah, ker to pravico ima le sultan sam. Ta ukaz je očitno naperjen proti Bolgarom, ki so snovali šole v Makedoniji in budili me narodom bolgarsko narodno zavest. Ne ve se pa, če je vlada iz lastnega nagiba izdala omenjeni ukaz ali pa morda na prigovarjanje kake tuje vlasti.

Ruski konzul v Brodyji delal je nalog, da naj odreče podpis potnega lista delavcem, rokodelcem in mešetarjem židovskega veroizpovedanja, kateri hočejo potovati v Rusijo. Trgovcem in trgovskim agentom se pa ne delajo nikake nove ovire za potovanje v Rusijo. Kdor ima potni list, v katerem je označen za „zasobnika“, se mora osobno oglasiti pri konzulu in natančno povedati, s kakšnim namenom da hoče potovati v Rusijo.

V **Rumuniji** se močno širi socialistična propaganda. Vlada se že boji kacih nemirov. Minister notranjih zadev je izdal okrožnico prefektom, da naj dajo takoj zapreti osebe, katere bi agitovale na nezakoniti način za socialistične prekucijske ideje. Pravosodni minister je naročil sodiščem in državnim pravdnikom, da naj energično postopajo v vseh slučajih, v katerih bi bil mir dežele vsled socialističnega rušenja zakonov v nevarnosti, vojni minister je pa naročil kornim in garnizijskim poveljnikom, da naj imajo vedno vojske pripravljene, da hite na pomoč, ko bi nastali kaki izgredi. Te okrožnice dokazujejo, da razmere v Rumuniji niso prav normalne in da stanje vlade ni posebno trdno. Te vladne naredbe pa tudi gotovo neso naperjene le proti socializmom, nego tudi proti rusofilskejši stranki, ki ni zadovoljna s sedanjo vlado.

Crispi se ni sestavil nove **italijanske** vlade. Pogajanja z raznimi političnimi osobami se nadaljujejo. Govori se, da bode Giolitti nov zakladni minister. Sejsmid Dodola finančni in general Dezza vojni minister. Baccarini neče ustopiti v ministerstvo. Dezza je bil Garibaldijev, a je sedaj konservativec in jako priljubljen pri dvoru. Misli se pa, da se Crispiju ne bode posrečilo sestaviti ministerstva, ki bi se dalje obdržalo. Crispi bi rad nadaljeval sedanjo vnanjo politiko, a večina naroda ni zadovoljna s tem. Italijani so bili za nekaj časa jako navdušeni za tripelaljanco, ker so pričakovali, da bodeta Nem-

čija in Avstrija njim pomagali odtrgati Franciji kako provincijo, ali pa vsaj Italiji priboriti kake koristi ob Sredozemskem morji. Ker je pa mir in torej Italija od tripelaljanca nema pričakovati kmalu koristi, se je v narodu jelo kazati prejšnje sovraštvo do Nemcev.

Domače stvari.

— (Gosp. dr. Fran Vovšek,) c. kr. okr. sodnik v Gornjem Gradu na Štajerskem, pristopil je podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaji kot ustanovnik, poslavši petdeset gld. dinarjev. Presrečna mu hvala!

— (Knezoškof in tajni svetnik dr. Jakob Misija) izdal je pod naslovom „Velečastiti sobratje moji!“ v slovenskem in nemškem jeziku posebno pismo do svojih dušnih pastirjev, v katerem zagovarja postopanje svoje povodom smrti cesarjeviča Rudolfa.

— (Gosp. Anton Štritof,) roj. Notranjčan, završil je bivši teden na Dunajskem vseučilišču profesorske izpite iz klasične filologije za celo gimnazijo, in sicer s tako odličnim uspehom, da so mu na koncu izpita vseučilišni profesorji, ki so bili njegovi izpraševalni komisarji, čestitali. Tudi mi mu iz srca čestitamo!

— („Pokupski Sokol“) izročil bode dne 17. t. m. svojemu častnemu članu g. J. Gorupu prekrasno diplomo. V to ime odpotovalo bode na Reko odposlanstvo, broječe 6 članov, pod vodstvom staroste, našega rojaka g. prof. Vambergerja.

— (Slovenski klub na Dunaji) ima v soboto dne 9. marca t. l. šesti svoj večer v restavraciji „Zur goldenen Kugel“, l. Am Hof št. 10, mezanin. Čital bode vseučiliški docent gosp. dr. Karol Štrekelj svoj spis: „O čeških narodnih pesmih“. Začetek ob 8. uri zvečer.

— (Sokolova maskarada.) Letošnji predpust bil je izreden v tem, da je samo narodna stranka prirejala veselice, dočim so v kazini še pred pepelnico pričeli tihi post in zabavali se s premišljevanjem. V čitalnici imeli smo celo vrsto lepih veselic. Prvi ples priredila je kegljačka zaveza „Edinost“, potem bil je „Vodnikov ples“, za njim nastopil je „Klub slovenskih biciklistov“ in „Slavec“ s svojo maskarado, naposled pa je vladanje Kurentovo zaključila lepa „Sokolova maskarada“, ki je tudi letos ohranila si mnogoletno slavo kot najodličnejša in najzabavnejša predpustna veselica. Udeležba bila je primeroma jednaka, kakor lani, prvo četvorko plesalo je 56 parov, pozneje se je število nekoliko pomnožilo gledé kipeče veselosti, živahnega in dovtipnega gibanja posamičnih krasno opravljenih mask, zdela se nam je pa letošnja maskarada še sijajnejša od lanske. Skupina bila je samo jedna, a ta izborna. „Otroci“, četvorica mladih brdkih gospodičen, jednake rasti in visokosti, belo in modro opravljenih, bili so toli dražestni, živahni in ne umorni ter znali tako dobro varovati tajnost svojih osob, da so pred vsemi drugimi zanimali občinstvo in da so celo postarnejši gospodje zadovoljno nasmičali se, če jih je tak „otrok“ laskavo pobožal. Uprav krasna bila je ponosna „Srbkinja“, poleg nje pa vitka, mladostna in slikovito opravljena „Vesna“, cvetka mej cvetkami. Starodavno mitologijo zastopala je zaručnica „Dijana“, z lokom in strelicami ob boku, vrstnica jej pa je bil lahkonogi „Postiljon“. „Tivolski grad“ predstavljala je duhovito lepa maska, odlikujoča se po svoji izvirnosti in po dovtipnih listih, katere je delila mej občinstvo, poleg nje pa zala „Vrtnarica“, deleča sveže šopke. Razen teh videli smo „Noč“, „Kranjico“ (Gorenjko), „Golobčka“ in celo vrsto družih raznovrstnih mask in „domino“. Mej moškimi maskami bil je najmarkantnejši „Nosarius“, kazoč veliko spretnost za karikovanje. Nos njegov bil je tolik, da mu je pri plesu bil na potu in g. V. Lapajne bil bi mu posvetil izvestno par vrtic, da ga je videl. Izborni bil je Anglež, bil je pravcati John Bull od nog do glave. Zeló ukusno opravljen bil je čili španjski „espada“ in španjski plemenitnik. Tudi „kranjski fant“ se je dobro postavljal, „Deček“ pa se je odlikoval po svoji živahnosti in lični obleki. Bilo je še družih moških mask, „domino“, „rococco“ raznih kostumov, „Sokolov“, „lovcev“, „biciklistov“, a nam ugajala sta pred vsemi „atlet“ in „harlekin“, ki sta mej vrtincem plesalcev uprizarjala najtežavnejše vaje in kazala izredno telesno moč in ustrajnost. Kot poseben užitek kazal se je le pol ure 4 metre visok in 300 kilogramov težek Kitajec.

Ustopnina bila je samo 10 kr., a še to ustopnino prepustil je Kitajec veledušno „Sokolskemu domu“ na korist in ni bil niti razžaljen, ako je kdo kaj več odrinil. To so pa mnogi storili, ne samo zaradi Kitajca, ampak tudi zaradi izvirno kitajske godbe, ki je zares tako ubrano brenkala, kakor da bi čmrle dražil. O polunoci bil je slikoviti spreved mask, potem počitek v jutranjih urah pa še vedno živahen ples, zadnji plesalci odšli so še le tedaj, ko je že beli dan skozi okna gledal, vsi pa z najlepšimi spomini na krasno maskarado.

— (Ples slovenskih biciklistov) vrgel je 120 gld. čistega dobička. Klub je sklenil, dodati iz svoje blagajnice še 30 gld., tako da dobe mestni siromaki 150 gld.

— (Predpustni „korso“,) ki je že več let umiral, je včeraj vendar srečno umrl. Neukusni prizori prejšnjih let, neslane šale in neprijetni „con fetti“, puščajoči raznobojne sledove na obleki, bili so že nedostojni. Mestna policija je javnemu mnenju zelo ugodila, da je prepovedala in zabranila vse take ponesrečene pojave. „Korso“ spada odslej le še v pretekli čas, v „Zvezdi“ ga ne bode več. V tolažbo prijateljem tacemu sportu pa bodi povedano, da tudi drugod „korso“ pojemlje. V Trstu n. pr., kjer je nekdan bil slaven „korso“, bilo je v ponedeljek vsega vkupe samo 40 voz, a brez obli-gatnih šopkov in brez posebnega zanimanja.

— (Ponarejena menica.) Javili smo pred par dnevi, da so v Bakru zaprli profesorja mornarske šole, ker je ponaredil menico za 12.000 gld. na ime bana hrvatskega. To vest treba popraviti tako, da nihče izmed učiteljskega osebja na mornarskejši šoli v Bakru ni zaprt, da je menica za 12.000 gld. pač ponarejena, a da se nekda še ne vé, kdo jo je ponaredil.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 5. marca. Tukajšnje srbsko poslaništvo dobilo je vest, da je kralj Milan Ristiću izročil regentstvo. Milan je bil sklenil ustanoviti regentstvo, odkar so se izjalovile njegove nade o novi ustavi. Sprva pogajal se je zaradi regentstva z radikalci, ki so pa preveč zahtevali, potem pa s Kristićem. Ker poslednji nema nobene stranke za seboj, obrnil se je na Ristića, s katerim sta se tudi sporazumela. Milan je obvestil o tem kabineta na Dunaji in v Berlinu, kamor je Ristić dal najtočnejše izjave o vnanji politiki. — Milan je že po letu hotel odreči se prestolu, a poslanika nemški in avstr. Bray in Hengelmüller, ki se je nalašč peljal v Gleichenberg, sta ga pregovorila. — Regentstvo bode upravljalo deželo, dokler ne bode sedaj 13letni princ Aleksander polnoleten. S posebnim kraljevim ukazom bode se določilo, da je kraljevič polnoleten že s 15, namesto doslej določenih 18 let. Tu je vse prepričano, da se Milan v Srbijo več ne povrne. Sedaj pojde na jug, pozneje pa se bode stalno nastanil v Avstriji ali pa v Nemčiji. Kraljevič pojde ž njim.

Dunaj 5. marca. Vesti o demonstracijah v Belemgradu se neso potrdile. Kralj Milan je tako nervozen, da komaj pričakuje odhoda. Jutri odpotuje.

Beligrad 6. marca. Ob 11½ dopoldne vsprejeta ostavka ministerskega predsednika Kristića. Vojni minister Protić imenovan ministerskim predsednikom, general Belimarković (liberalec) ministrom vnanjih zadev.

Razne vesti.

* (Smrtna obsodba.) Sodišče v Komornu obsodilo je 2. t. m. roparskega morilca Ludovika Kisa, ki je v vasi Izsi zakonska Kainerjeva in njuno unukinjo umoril, v smrt na vislicah.

* (Stroga, a pravična obsodba.) Pred sodiščem v Bambergu bila je te dni prodajalka A. Maul iz Norimberga, katera je umeteljno (ponarejeno) maslo prodajala za pristno (naravno) maslo, obsojena na pet mesecev v ječo.

* (Nezgoda na železnici.) Iz Dombovara na Ogerskem se dne 3. t. m. javlja: Danes po noči skočil je na ogerski državni železnici mej Magocsem in Szaszvarom tovorni vlak s tiru. Strojevodja je mrtev in kurilec smrtno ranjen.

* (Dobro povračilo.) Iz Novega Yorka se poroča: Vojvoda Sutherlandski, ki si že nekaj mesecev trati čas z lovom na divje zveri in ribe v Tampu (v Floridi), poročil se bode kmalu z gospo Marijo Karolino Blairjevo. Nevesta je uduva po uradniku, kateri je bil v službi vojvodovi in kate-rega je vojvoda slučajno (!?) na lovu ustrelil.

Zahvala.

Podpisani odbor šteje si v prijetno dolžnost, tem potom izreči najtoplejšo zahvalo vsem p. n. preplačnikom ustopenine pri društvenem plesu dne 2. sušca 1889. l. za mestne uboge, kakor tudi vsem drugim pospeševalcem tega blagega namena.

Sosebno izreka najtoplejšo zahvalo prečastiti gospej M. Murnikovej za njeno naklonjenost in vsem gospicam, ki so s prodajanjem šopkov stržile lep znesek.

ODBOR

kluba slovenskih biciklistov „Ljubljana“.

„LJUBLJANSKI ZVON“

za vse leto gld. 4.60; za pol leta gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Tuji:

5. marca.

Pri **Malič**: Jazber in Neul iz Trsta. — Salmhofer iz Trsta. — Herling in Kischke z Dunaja. — Kempler iz Tešena. — Kupeczek z Dunaja. — Haring iz Ptuj. — Lux iz Saaza. — Glasner iz Celja. — Božič iz Rudolfovega. — Pirker iz Kosteneviza.

Pri **Slonu**: Hirschmann iz Siseka. — Barkany iz Budimpešte. — Pick iz Ogerske Sobotice. — Starcevič, Venolog iz Zagreba. — Kandzie iz Lipskega. — Szantai iz Debrečina. — Witzemann z Dunaja.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
5. marca	7. zjutraj	738.9 mm.	— 24° C	sl. svz.	obl.	
	2. popol.	739.2 mm.	0.4° C	sl. svz.	obl.	4.20 mm.
	9. zvečer	738.6 mm.	— 1.2° C	z. svz.	snež.	

Srednja temperatura — 1.1°, za 3.6° pod normalom.

Tržne cene v Ljubljani

dne 6. marca t. l.

	gl. tr.		gl. tr.
Pšenica, hktl.	5.83	Špeh povojen, kgr.	70
Rež,	4.50	Surovo maslo,	88
Ječmen,	4.16	Jajce, jedno,	2
Oves,	2.67	Mleko, liter,	8
Ajda,	4.67	Goveje meso, kgr.	54
Piso,	4.33	Telečje	50
Koruza,	4.83	Svinjsko	50
Krompir,	2.41	Koštranovo	34
Leča,	12	Pišanec,	55
Grah,	13	Golob	18
Fižol,	11	Seno, 100 kilo,	2.50
Maslo, kgr.	94	Slama,	2.32
Mast,	68	Drva trda, 4 metr.	6.70
Špeh frišen	54	„ mehka, 4	4.35

Dunajska borza

dne 6. marca t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	gl.	včeraj	danes
Papirna renta	83.70	—	83.30
Srebrna renta	84.10	—	83.85
Zlata renta	111.60	—	111.50
5% marcna renta	99.65	—	99.20
Akcije narodne banke	886—	—	887—
Kreditne akcije	304.50	—	302.40
London	121.35	—	121.55
Srebro	—	—	—
Napol.	9.58	—	9.59 1/2
C. kr. cekini	5.68	—	5.68
Nemške marke	59.27 1/2	—	59.35
4% državne srečke iz l. 1864	250 gld.	139 gld.	25 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	181	—
Ogerska zlata renta 4%	—	102	10
Ogerska papirna renta 5%	—	94	55
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	—	104	75
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	124	25
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	—	121	50
Kreditne srečke	100 gld.	185	75
Rudolfove srečke	10	22	—
Akcije anglo-avstr. banke	120	132	75
Tramway-društ. velj. 170 gld. a v.	—	132	—

Komptvarna oprava.

Dobro ohranjena **komptvarna oprava**, obstoječa iz **blagajnice** varne proti ognju, **2 pultov, stolov, kopirne tiskalnice, papirnega koša** itd., poleg tega **stelaže kupijo se**. — Ponudbe pod „G. U.“ do dne **14. marca t. l.** na administracijo „Slov. Naroda“. (169-1)

Vsem slovenskim ljubiteljem glasbe priporočam najnovejši, uprav senzacionalni glasbotvor:

KOLO

koncertni komad za glasovir

zložil

Franjo Miroslavov Kalski.

— Cena 1 gld., po pošti 1 gld. 10 kr. —

(153-3) J. Giontini v Ljubljani.

Išče se

kristijanski drug

(compagnon).

Letni dohodek najmanj 4000 gld. za osebo vsako leto zjamčen. V stari že nad dvajset let obstoječi realitetni in hipotečni bureau na Dunaji, ki je na dobrem glasu zaradi razširjanja poslovanja in nadzorovanja vsprejme se kristijanski drug z ulogo 6—10.000 gld., ki se zavarujejo na posestvih. Osebo sodelovanje, pisanje, čitanje in računanje se zahteva. Reference in književni izkazi so na razpolaganje. Direktna vprašanja pošljajo naj se z naslovom: „Franz Kubisch 4000“ poste restante Wieden, Wien. (167-2)

Na najnovejši in najbolj način umetne (825-28)

zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja **plombovanja** in vse **zobne operacije**, — odstranjuje **zobne bolečine** z usmrtenjem živca

zobozdravnik A. Paichel, poleg Hradskega (čevljarskega) mostu, I. nadstropje.

Razprodaja

iz Avgusta Spoljariča konkurzne mase.

Ker je c. kr. deželno sodišče v Ljubljani potrdilo mojo ponudbo, morem prodati vse **specerijsko blago** pod sedaj navadno ceno, in sicer: **slador po 36 kr., petrolej po 20 kr. kilo**, ravno tako tudi **lepo kavo**, **velefni Jamajka-rum**, **fini čaj**, **riž** itd. itd. po najnižjih cenah. — Za mnogobrojni obisk se priporoča

Ferdinand Plautz, Ljubljana, Emonska cesta.

(160-3)

Odlikovano: v Londonu, Parmi (v Italiji), Budimpešti, Košicah, Pragi, Taboru, Černovicah itd. itd.

Pozornosti vredno za trgovce!

Ponujam za postni čas svoj

I^a Liptovski jesenski ovčji sir

v lesenih škatljah po 10 do 70 K. — 100 K gld. 50.— do gld. 52.—. — Pri 100 K 10% tara, netto cassa, od **Liptó-Rosenberg**. — Nadalje

1 poštna škatlja

I^a Liptovskega jesenskega ovčjega sira

gld. 2.94.

1 poštna škatlja

I^a Lipt. karpatskega surovega masla

gld. 4.40.

brez stroškov na vsako poštno postajo. — Priporočujoč se za mnoge naročbe z veseloštopovanjem

Prva Liptovska parna sirarija **PETER MAKOVICKY**, Liptó-Rosenberg, Gor. Ogersko.

(122-6)

Svetovna razstava v Bruslju 1889 srebrna svetinja.

Odlikovalne svetinje.

Higijenična razstava v Parizu 1889 zlata svetinja.

Tovarniška zaloga sukna

EDVARDA CERHAK-A v KRNOVU

(Jägerndorf — Avstrijska Šlezija)

priporoča priznano dobro

(26-17)

Krnovsko sukno in blago iz ovčje volne.

Izdelke po izvornih tovarniških cenah.

Kompletne, bogato izbrane **zbirke vzorcev** so gospodom **krojačem** in **razprodajalcem** na drobno na zahtevanje **nefrankovane** na razpolago, iz katerih se lahko preverijo, kako korist bodo imeli, če bodo blago dobivali naravnost iz **Krnova (Jägerndorf)**. — Za dobro blago in točno pošiljanje se jamči.

V vseh trafikah.

(96-3)

NAJBOLJŠI
PAPIR ZA CIGARETE
JE PRISTNI

LE HOUBLON

FRANCOSK FABRIKAT

CAWLEY-a & HENRY-a v PARIZU.

! PRED PONAREJANJEM SE SVARI !

40 letni renommée!

Profesorji c. kr. klinike na Dunaji, profesor Drasehe, profesor Schmitzer, pok. profesor Oppolzer, kakor tudi več drugih slovečih zdravnikov zapisejo in priporočajo le pristno in svetovno slavno c. kr. dvornega zobozdravnika

Dr. POPP-a Anatherin ustno vode

za vsakdanjo porabo, ker je boljša, nego vsaka druga zobna voda, kot preservativno sredstvo proti vsem zobnim in ustnim boleznim, priznana voda za grgranje pri kroničnih vratnih boleznih in neobhodno potrebna pri rabi mineralnih vod, katera, če se hkratu rabi z

Dr. POPP-a zobnim praškom ali zobno pasto, ohrani vedno zdrave in lepe zobe.

Pri neprestani rabi dr. Popp-ovih zobnih sredstev se prepreči in odstrani rast drobnih glivic, za katere je ustna votlina tako ugodna tla, katere se lotijo zob, da začne gniti.

Dr. Popp-a zobna plomba je najboljša, z njo si vsak sam lahko zamaši votle zobe.

Dr. Popp-a zeljšično milo proti spuščanju vsake vrste in posebno priporočljivo za kopelji.

Cena: **Anatherin ustna voda** v dvojno povečanih steklenicah po 50 kr., gld. 1.— in gld. 1.40. — **Anatherin zobna pasta** v puščicah po gld. 1.22. — **Aromatična zobna pasta** a 35 kr. — **Zobni prašek** v škatljah po 63 kr. — **Zobna plomba** v etuji gld. 1.—. — **Zeljšično milo** a 30 kr.

Pred kupovanjem ponarejene **Anatherin ustne vode**, ki je po analizi le iz kislin napravljeni preparat, s katerim se zobje prežgoda uničijo, se izrecno svarti. (615-24)

Dr. J. G. POPP, Wien, I., Bognergasse Nr. 2.

Dobiva se v Ljubljani pri lekarnih J. Swoboda, V. Mayr, U. pl. Trunkoczy, E. Birschitz, G. Piccoli, dalje pri trgovcih C. Karinger, Vaso Petričič, Edvard Mahr, Peter Lassnik, bratje Krisper; v Postojini: Fr. Baccarich, lekar; na Krškem: F. Bömes, lekar; R. Engelsberger, trgovina z galanterijskim blagom; v Idriji: J. Wario, lekar; v Kranji: K. Šavnik, lekar; Martin Pettan, trgovec; v Škoflji Lokci: C. Fabiani, lekar; v Kočevju: J. Braune, lekar; v Ajdovščini: M. Guglielmo, lekar; v Litiji: J. Beneš, lekar; v Metliki: Fr. Wachta, lekar; v Radovelci: A. Rohlek, lekar; v Novem mestu: F. Haika, D. Rizzoli, lekarja; A. Gustin, trgovina z galanterijskim blagom; v Kamniku: J. Močnik, lekar; v Trebnjem: J. Ruprecht, lekar; v Črnomlju: J. Blažek, lekar; v Vipavi: A. Leban, lekar.